

Dagen, hvorledes jeg opfatter Sagen. Hovedforskjellen mellem den ærede Minister, dem, der slutte sig til ham, og mig, bestaaer deri, at vi ikke lægge Middelpunktet i Sjælland paa det samme Sted; jeg siger, Middelpunktet har der fra Arlids Tid været Viborg, og dersom man vil tage senere Tillempninger, maaaskee Silkeborg og det derom liggende Vassin; det er kun tilfældigt, at Aarhus bliver det der- ved, at der er en Dampslubsforbindelse til denne By; saasnart vi komme til Forbindelsen inde i Landet og aabne den, komme vi igjen til at betragte hele Sjællands Beliggenhed anderledes; vi komme da tilbage til det tidligere Middelpunkt, og naar saa den ærede Minister vil gjøre sin Regning op om Afstanden, saavel seet fra Hovedstadens Side som fra den sydlige Udmunding — jeg taler slet ikke om Havn- borg, men om Udmundingen i selve den Deel af Landet, som Ingen nægter hører til Kongeriget, nemlig Slesvig, saa vil han see, at netop de Baner, som jeg og de, der følge med mig, foreslaae, ere de, som bringe saavel Hovedstaden som ogsaa denne sydlige Deel af Landet i nærmere Forbindelse med hinanden. Allerede Statshensynet maa føre til denne Bane, og ikke til de forskjellige Baner, som den ærede Minister med saa megen Omhyggelighed har undersøgt. Disse Undersøgelser have forøvrigt ført til, at de Forskjelligheder, hvorpaa han søger at støtte saa Meget, nemlig Folketallet og Hartkornet, hvilket sidste forøvrigt her slet Intet betyder, er meget mindre end de, der virkelig kunne have nogen Indflydelse paa Jernbanen. Jeg taler slet ikke om hans Fremstilling af Dvægtilværelsen; thi den ærede Minister sagde selv, at den saa saa langt tilbage i Tiden, at man ikke kunde forlade sig derpaa, og naar man kjender det Allermindste til Sjælland, saa kan man gjerne sige, at man slet ikke kan forlade sig derpaa; thi er der Noget, der har forandret sig i Sjælland, saa er det Fordelingen af Dvægholdet, det har nu i en ganske betydelig Grad udbredt sig til Egne, hvor det tidligere kun fandtes i en meget ringe Grad. Den Bet, som den ærede Minister holder fast paa, for at komme i Forbindelse med Sjælland, er den, der gaaer fra Snoghøj over Fredericia, Veile,

Horsens til Aarhus; det er en Kjøreniing; han kommer ind ved Snoghøj, og han er paa- veie at komme ud ved Aarhus, men saa har han kun været meget lidt i Sjælland; hele Sjælland ligger, saa at sige, affondret fra ham; en Forbindelse med Sjælland paa den Maade er for Intet at regne, den vilde være altfor be- kostelig og dyr. Feilen ved det Jernbanesystem, som her ligger for, er den, at det kun skaffer Sjælland Forbindelse med det øvrige Land paa sin egen, dyre Beføstning; det skal selv skaffe Midlerne, for at komme til disse Byer, der alle ligge affides ved Ostkysten; i Indlandet gaaer Jernbanen kun til saa Kjøbstæder, og forsaavidt den kommer til dem, kommer den kun til dem ad en Dime fra Osten. Jeg skal ikke opholde mig længere ved at omtale Ba- nens Retning, den er saa ofte bleven omtalt; men jeg skal tage en anden Side af hele dette System i Betragtning.

Da vi i sin Tid forhandlede en anden Jernbanelov, gjorde jeg dengang, som jeg nu her gjør, andre Forslag, og da de bleve for- kastede, mødsatte jeg mig den hele Bane, gjø- rende opmærksom paa, at den Tid ikke vilde ligge fjern, hvor man, ifald man kom til at afslutte om denne Bane, vilde komme til at fortryde det; man levede dengang i Troen paa Umuligheden af at kunne afslutte om den, men Fortrydelsen kom meget hurtigt, saasnart der var afsluttet om den, og navnlig saasnart man tilfulde lærte at kjende den dyre Priis, hvor- med man havde betalt den. Jeg gjør det Samme gjældende her; jeg siger, man er i Begreb med at komme bort fra den Bane, som dog beholdt een god Betingelse tilbage, for at komme over til en anden, som i det Hele taget, kun paa en anden Maade, betales lige saa dyrt, og som ikke har den eneste gode Side, som den anden havde, nemlig at Driften for en Kække Aar nøie var bunden til Anlægget af Jernbanen, saaledes at Staten for en vis sikkret Priis saae Banen bygget og dreven. Banens Drift var ingen Byrde, som saa paa Staten selv; den, som havde bygget Banen, kunde ikke gaae fra den og lade den ligge, naar Driften lønede sig slet; han maatte vide, da han contraherede, om han kunde paatage